

2. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat strat poniesionych przez producentów rolnych w wyniku przymrozków i wymarznienia.

1. W związku z coraz częstszym występowaniem, w tym samym czasie, w różnych regionach Polski niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (np. suszy, gradobicia, deszczu nawalnego, osuwisk ziemi), powodujących straty i szkody w rolnictwie, zgodnie z poleceniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi *Grupa Zadaniowa ds. monitoringu występowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych powodujących straty i szkody w rolnictwie*¹ (GZ ds. NZA) pod przewodnictwem Podsekretarza Stanu Pana Rafała Romanowskiego na bieżąco:

- analizuje skutki społeczno-ekonomiczne związane z występowaniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych powodujących straty i szkody w rolnictwie na terytorium Polski;
- przygotowuje propozycje rozwiązań mających na celu łagodzenie skutków występowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych dla producentów rolnych, w tym mechanizmów pomocowych;
- analizuje przepisy prawne oraz przygotowuje rozwiązania prawne łagodzące skutki związane z występowaniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych;

A ponadto przygotowuje informacje i komunikaty związane z występowaniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

2. Z informacji pozyskiwanych² i analizowanych w Centrum Zarządzania Kryzysowego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wynika, że na dzień 14.06.2017 r. na terenie 16 województw w 788 gminach, funkcjonuje, bądź funkcjonowały *komisje*³ *terenowe powołane przez Wojewodów do spraw weryfikacji szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez*

---

¹ W oparciu o § 3 ust. 5 Zarządzenia nr 17 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie organizacji, składu oraz miejsca i trybu pracy Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Zarządzenia nr 14 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2016 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie organizacji, składu oraz miejsca i trybu pracy Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

² Z komisji powołanych przez Wojewodów do spraw weryfikacji szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę.

³ Aktualnie Wojewodowie powołali 1446 przedmiotowych komisji.

suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę.

Aktualnie szacuje się, że w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych zostało poszkodowanych 18 339 gospodarstw rolnych, a ogólna powierzchnia upraw dotkniętych klęską wynosi ponad 66 tys. hektarów (w tym na powierzchni prawie 28 tys. hektarów – szkody wyniosły powyżej 70%). Ponadto na powierzchni 6,2 ha szklarni i tuneli foliowych wystąpiły szkody sięgające co najmniej 70% upraw.

Szacunkowa wartość strat wynosi ok. 217 mln zł.

Największe szacunkowe wartości przedmiotowych strat stwierdzone przez ww. komisje (pełne dane zawiera załącznik nr 1) spowodowane zostały przez:

- przymrozki wiosenne (ok. 201,5 mln zł),
- ujemne skutki przezimowania (ok. 2,4 mln zł.)

Największe straty zanotowano w wyniku przymrozków wiosennych w województwie:

- lubelskim - ok. 76,4 mln zł. strat oraz
- małopolskim – ok. 68,2 mln zł. strat.

Należy zaznaczyć, że są to na razie dane szacunkowe, które w wyniku prac komisji będą się powiększać. W dalszym ciągu rolnicy składają wnioski o szacowanie strat.

3. Zgodnie z zaleceniem z posiedzenia GZ ds. NZA, które odbyło się w dniu 11.04.2017 r. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB (IUNG-PIB), w ramach okresowych raportów dokonuje zagrożenia suszą i stanu przezimowania roślin.

Zgodnie z opinią IUNG-PIB w trzecim okresie raportowania tj. od 11 kwietnia do 10 czerwca 2017 r., nie stwierdzono wystąpienia suszy rolniczej na obszarze Polski. Wartości Klimatycznego Bilansu Wodnego (KBW), na podstawie których dokonywana jest ocena stanu zagrożenia suszą, są na większości obszarów Polski ujemne.

W całej Polsce odnotowano wartości KBW wyższe od -129 mm, średnia wartość dla kraju wynosiła -86 mm i była niższa względem poprzedniego okresu sześciodekadowego o 31 mm. Mimo dalszego znacznego obniżenia wartości KBW, należy stwierdzić, że aktualnie nadal nie ma zagrożenia suszą rolniczą w Polsce.

Najniższe wartości KBW od -120 do -129 mm notowano na terenie Borów Dolnośląskich. Niskie wartości KBW wystąpiły również na obszarze Wzniesień Łużyckich oraz we wschodnich rejonach Lubelszczyzny: w Obniżeniu Dubieńskim, Działach Grabowieckich oraz na Grzędzie Horodelskiej od -110 do -119 mm. Stosunkowo duże

niedobory wody od -100 do -109 mm odnotowano w północnych rejonach Niziny Śląskiej, na Pojezierzu Lubelskim i Ełckim oraz na Wysoczyźnie Kolneńskiej.

Kwiecień w tym roku był zimny, temperatura powietrza wahała się od 5 do ponad 8°C. Najcieplej było na Nizinie Śląskiej oraz w Kotlinie Sandomierskiej (ponad 8°C) i w tych rejonach temperatura była w normie. Im dalej w kierunku północno-wschodnim tym było zimniej. Najzimniej było na północy kraju od 5 do 6°C. Na Wyżynie Małopolskiej, we wschodnich rejonach Pojezierza Pomorskiego oraz w zachodniej części Pojezierza Mazurskiego temperatura była niższa od wartości wieloletnich od 0,5-1,0°C.

Pierwsza dekada maja była pod względem termicznym bardzo zróżnicowana, najcieplej było we wschodniej części kraju z temperaturą powyżej 10°C, a najzimniej w północnych rejonach Polski od 6 do 7°C. W drugiej dekadzie tego miesiąca wschodnie tereny były zdecydowanie najzimniejsze z temperaturą powietrza od poniżej 13°C do 14°C, zaś najcieplej było w zachodnich obszarach Polski z temperaturą od 15 do ponad 16,5°C. Natomiast trzecia dekada maja była na znacznych terenach kraju bardzo ciepła od 16 do ponad 17,5°C. Jedynie na północy kraju było zimniej od 14,5 do ponad 16°C.

Pierwszą dekadę czerwca charakteryzowało duże zróżnicowanie pod względem termicznym. Zimno było na dużym terytorium północno-wschodniej Polski od poniżej 14 do 15°C. Natomiast w południowo zachodniej i wschodniej oraz w zachodniej części kraju było najcieplej od 16 do ponad 18°C. Na pozostałym obszarze Polski temperatura powietrza wynosiła od 15 do 16°C.

W kwietniu stwierdzono na obszarze Polski niskie opady. Opady poniżej 30 mm wystąpiły na Ziemi Lubuskiej, stanowiły na tych obszarach od 70 do 90% normy wieloletniej. Na znacznej powierzchni kraju notowano opady od 30 do 50 mm tj. od 100 do 130% normy. Natomiast bardzo wysokie od 50 do 140 mm zanotowano na Przedgórzu Sudeckim, Nizinie: Śląskiej, Podlaskiej, Mazowieckiej, Wyżynie: Śląskiej, Krakowsko-Częstochowskiej, Małopolskiej oraz we wschodniej części Pojezierza Mazurskiego, stanowiące na tych terenach od 130 do 230% normy wieloletniej. Szczególnie wysokie opady odnotowano na Podhalu i w Tatrach od 140 do ponad 260 mm, na tych obszarach stanowiły one od 230 do ponad 250% normy wieloletniej.

W maju opady atmosferyczne również były bardzo zróżnicowane. W pierwszej dekadzie stwierdzono obfite opady w wielu rejonach kraju: na Nizinie Szczecińskiej, Pojezierzu Pomorskim, na Mazowszu, Wyżynie Małopolskiej oraz na Podkarpaciu, wynosiły od 20 do 50 mm. Na pozostałym obszarze kraju notowano opady od 5 do 20 mm. W drugiej dekadzie tego miesiąca były już zdecydowanie mniejsze. Najwyższe od 10 do

30 mm notowano w zachodnich, północno-zachodnich oraz w południowo-wschodnich rejonach kraju. Na pozostałym terytorium Polski były mniejsze, wahały się od 5 do 10 mm, a nawet notowano je poniżej 5 mm. Natomiast w trzeciej dekadzie maja były już większe, na znacznym obszarze kraju wynosiły od 10 do 20 mm, a w Polsce północno-zachodniej

i południowo-wschodniej notowano opady od 20 do 50 mm. Jedynie w północno-wschodnim terenie kraju notowano niskie opady wynoszące poniżej 5 mm.

Pierwsza dekada czerwca pod względem opadów atmosferycznych była bardzo zróżnicowana. Na wschodnich terenach kraju nadal opady były bardzo małe od poniżej 5 do 10 mm. Zdecydowanie większe opady odnotowano w zachodniej i w środkowej Polsce od 10 do 50 a miejscami nawet do ponad 60 mm.'

Warunki pogodowe ostatnich dni sprawiły, że nastąpiło w monitorowanym okresie dalsze znaczne obniżenie wartości KBW, co świadczy, że obecnie występuje coraz większy deficyt wody dla roślin uprawnych. Jednakże występujący zapas wody powoduje, że niedobory te nie są przyczyną znacznego obniżenia plonu. Aktualnie notowane wartości KBW nadal nie przekraczają wartości krytycznych co oznacza, że obecnie nie ma zagrożenia suszą rolniczą w Polsce.

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Krzysztof Jurgiel